

SAMMENLIGNING AV NOR96, NORD 2000 OG CNOSSOS-EU

Herold Olsen, SINTEF Digital
Foredrag på NAS, Trondheim, 25-26 oktober 2019

Bakgrunn

- EU direktiv pålegger Norge å bruke en ny metode for beregning av strategiske støykart
- Vi ser nærmere på tre metoder
  - Nord 96
  - Nord 2000
  - CNOSSOS-EU
- Oppdrag for Miljødirektoratet og Vegdirektoratet
- Hvilken metode er best egnet for fremtidig støykartlegging i Norge?

Metodisk tilnærming

- Helhetlig perspektiv
- Pre-definerte kriterier for kvalitet
  - Nøyaktighet
  - Forståelighet / Aksept
  - Stabilitet
- Tilfelle-studie / Testberegninger
- Etterfølgende faglige vurderinger

Litt om metodene: Støykilde

	Nor 96 (flere varianter)	Nord 2000	CNOSSOS-EU
Vei	Lydtrykk 10 m: $L_{p,E}$ L_{max} Kun A-veid Hastighet fra 50 km/t Miks: lett-tung	Lydeffekt: L_W 1/3-okt. 25 Hz – 10 kHz Hastighet fra 30 km/t Miks: lett-middels-tung++	Lydeffekt: L_W 1/1-okt. 63 Hz – 8 kHz Hastighet fra 30 km/t Miks: lett-midd.-tung-2hjul++
Bane	Lydtrykk 10 m: $L_{p,E}$ L_{max} 1/1-okt. 63 Hz – 4 kHz Hastighet 40-150 km/t Diverse tog-typer	Lydeffekt: L_W 1/3-okt. 25 Hz – 10 kHz Litt mangelfull?	Lydeffekt: L_W "Komplisert" 1/1-okt. 63 Hz – 8 kHz Trenger tilpasning ...
Industri	Lydeffekt: L_W $L_{W,max}$ 1/1-okt. 63 Hz – 8 kHz	Lydeffekt: L_W $L_{W,max}$ 1/3-okt. 25 Hz – 10 kHz	Lydeffekt: L_W 1/1-okt. 63 Hz – 8 kHz

Litt om metodene: Lydutbredelse

	Nor 96 (flere varianter)	Nord 2000	CNOSSOS-EU
Avstand	Enkel sfærisk demping pluss luftabsorpsjon pga. temperatur og luftfuktighet		
Bakke	Enkel empirisk: hard/myk	Kompleks modell for lydbølger over impedansplan, med Fresnel-sone. Støtter full variasjon i topografi og 8 bakketyper.	Forenklet bakkemodell utledet fra kompleks modell for lydbølger over impedansplan. Støtter variasjon i topografi og 8 bakketyper.
Skjerm	Eldre empirisk for tynn skjerm.	Kompleks modell for diffraksjon over kanter/hjørner.	Sammensatt modell for diffraksjon over kanter. Utvidet spesifikasjon for praktisk bruk.
Refleksjon	Ikke tydelig spesifisert	Enkel speil-kilde modell med Fresnel-sone	Enkel speil-kilde modell. Utvidet spesifikasjon for praktisk bruk.
Vær-variasjon	Ingen støtte	Log/Lin lydhastighetsprofiler for spesifikke værsituasjoner og full værstatistikk.	Miks mellom to vær-typer: Homogen og Gunstig . Støtter bruk av vær-statistikk.
Kompleksitet	"Enkel"	"Meget omfattende"	"Moderat"

KRITERIUM 1: NØYAKTIGHET

Metode mot Metode

Samme rådgiver med samme programvare

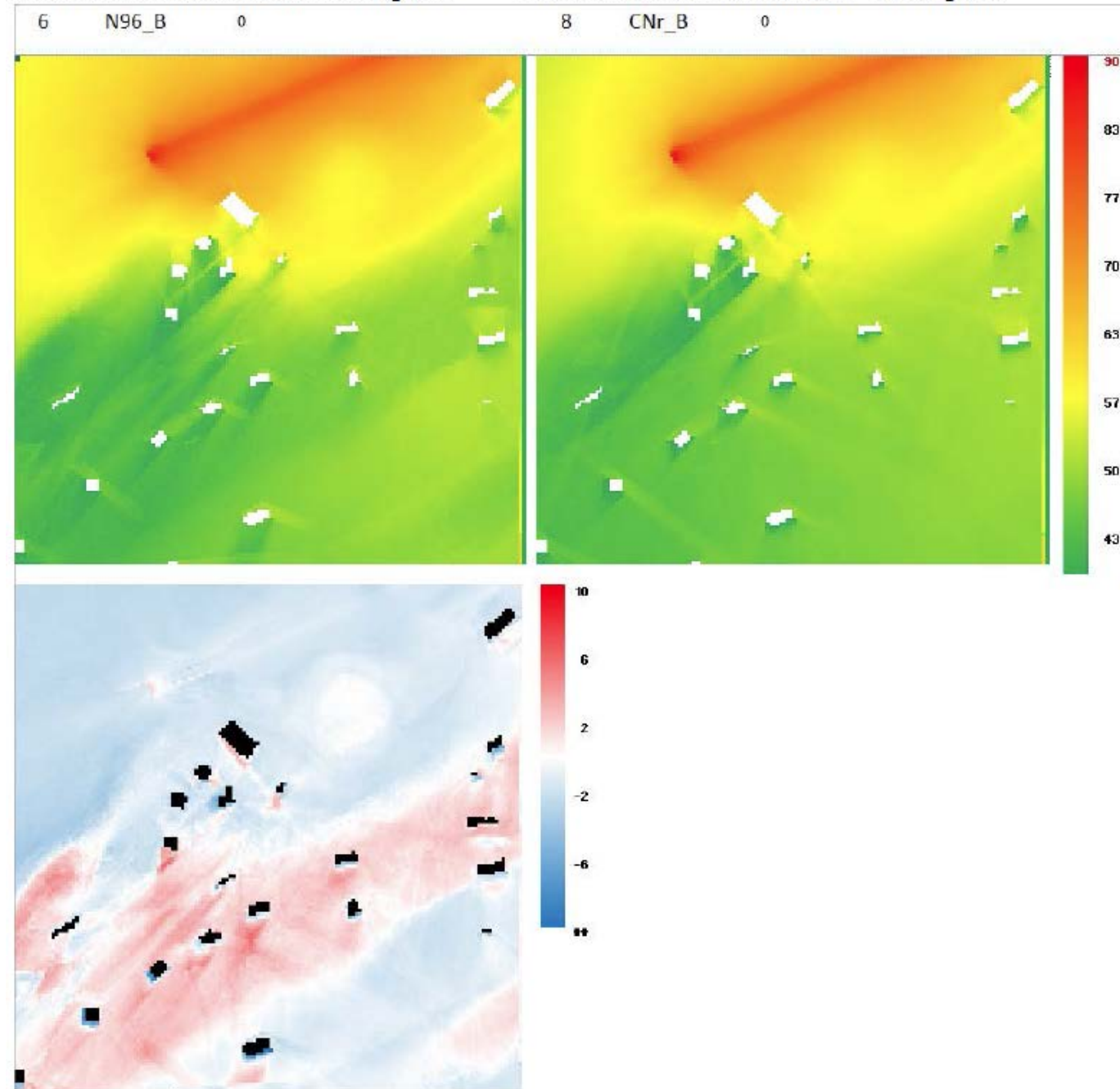
- Følgende lysark:

• Nord 96 mot Cnossos-EU:	Landsbygd	Urban
• Nord 96 mot Nord 2000(DK):	Landsbygd	Urban
• Cnossos-EU mot Nord 2000(DK):	Landsbygd	Urban

ROAD

N96 vs. Cnossos
Accuracy
Village

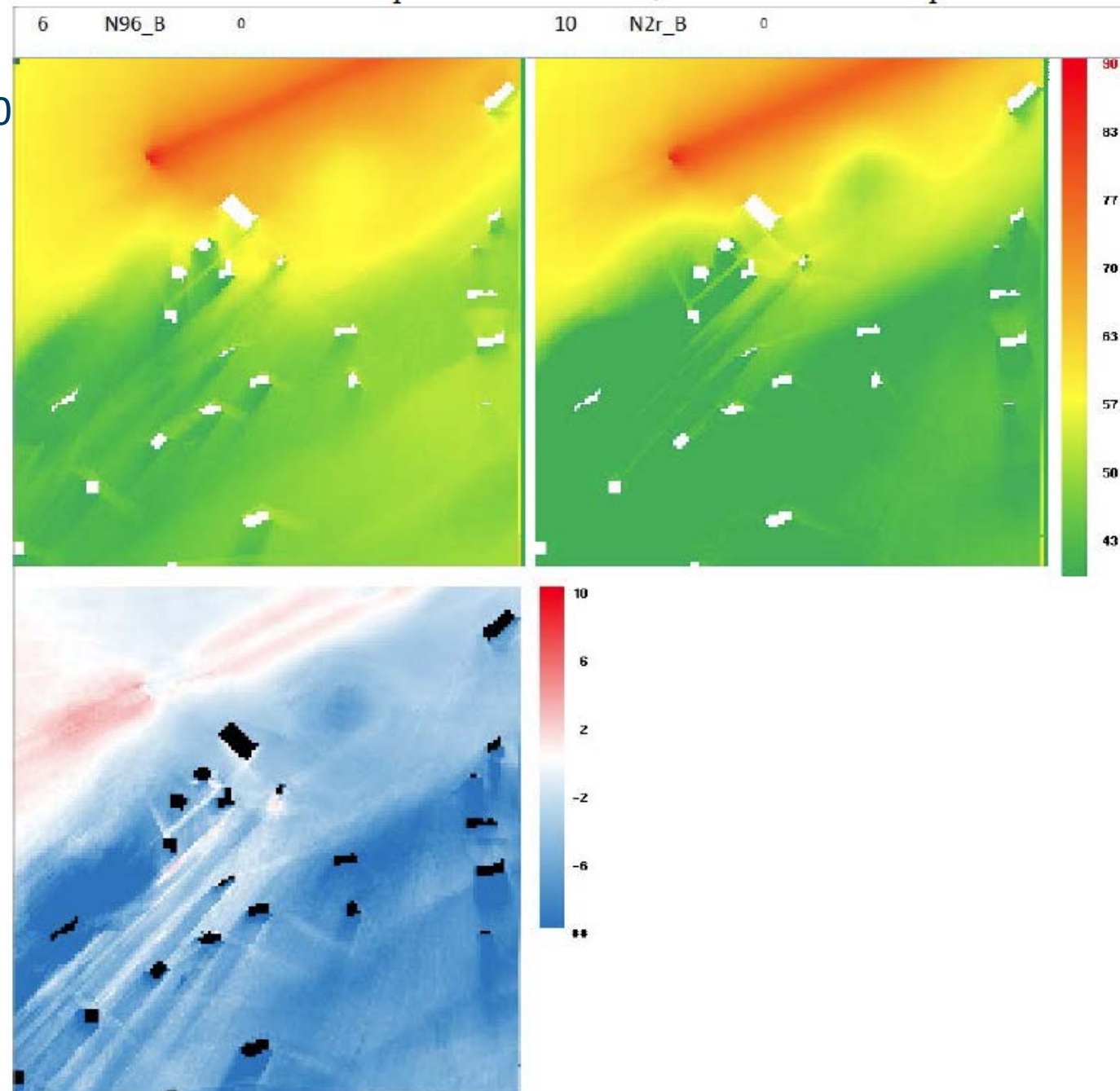

ROAD

N96 vs. Nord 2000

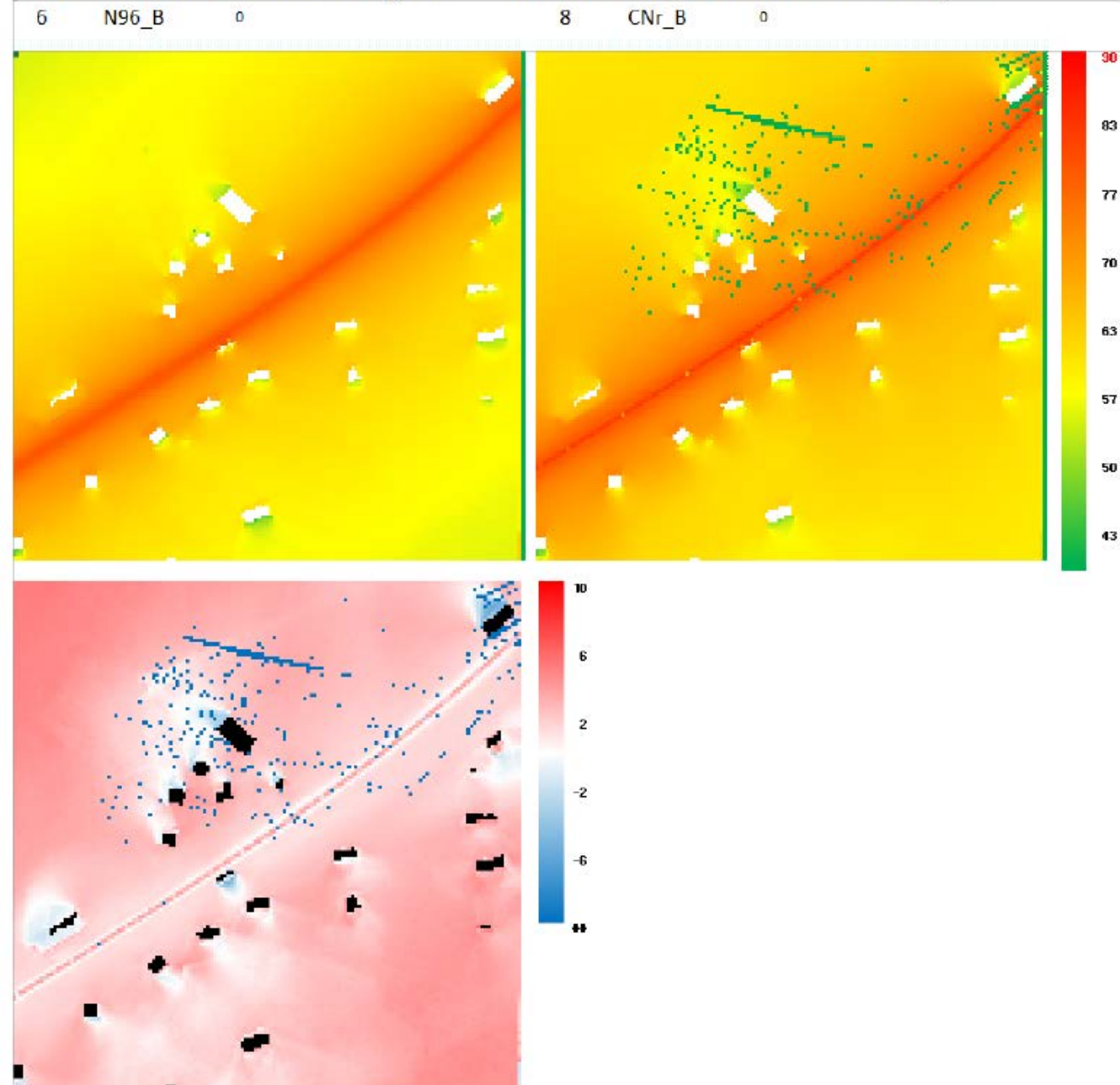
Accuracy

Village

RAIL

N96 vs. Cnossos
Accuracy
Village

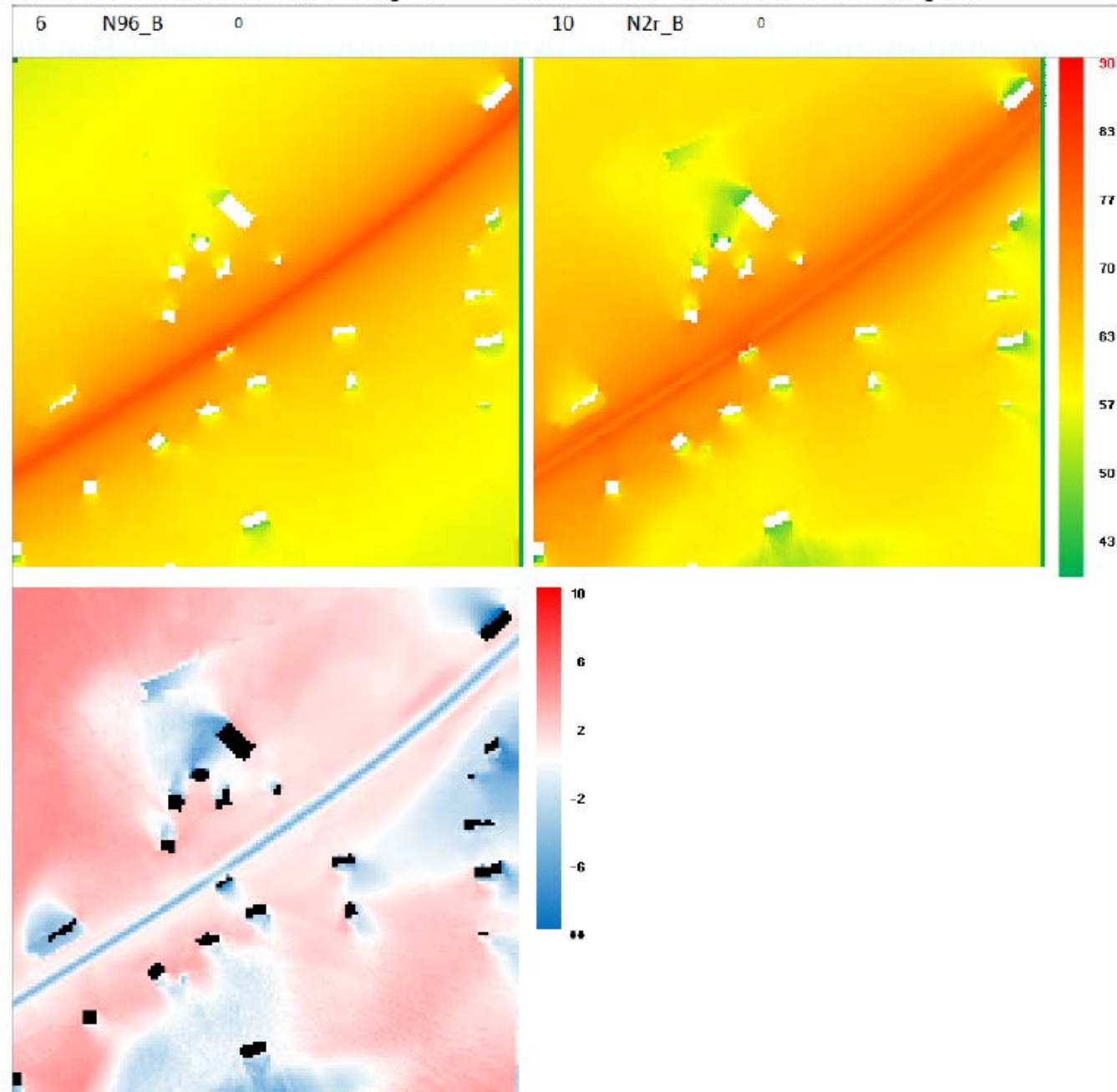

RAIL

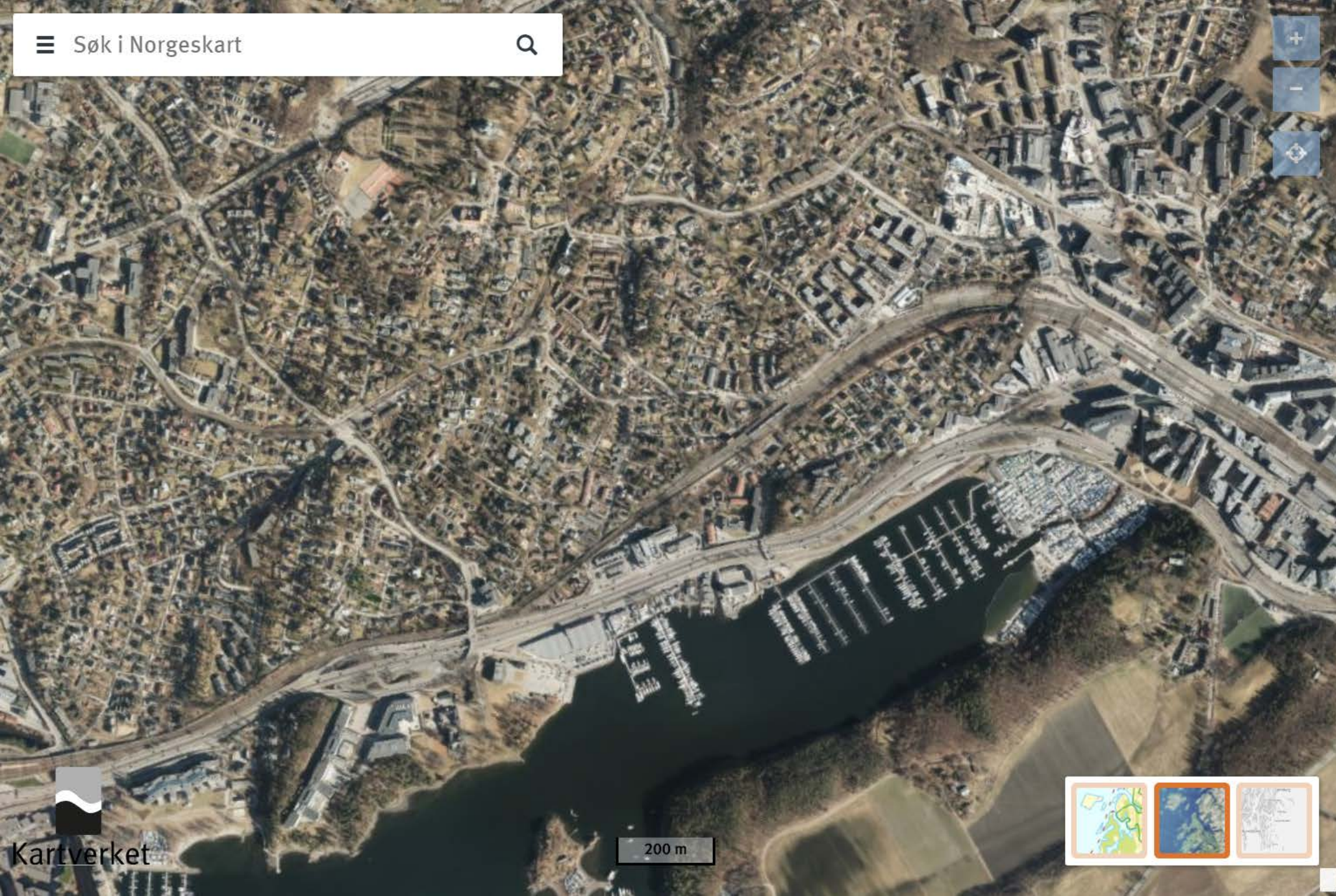
N96 vs. Nord 2000

Accuracy

Village

☰ Søk i Norgeskart

Kartverket

200 m

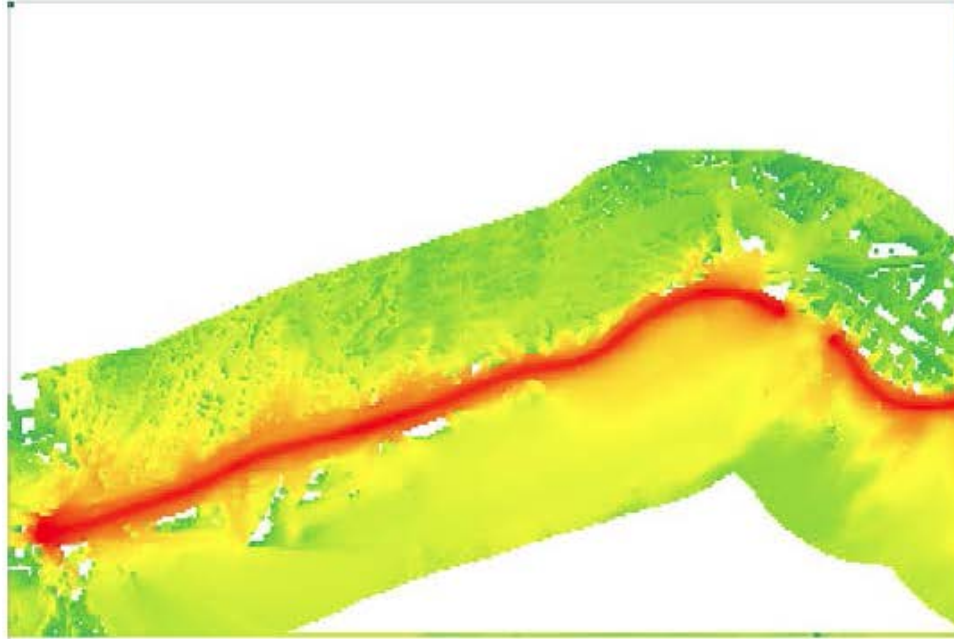

 SINTEF

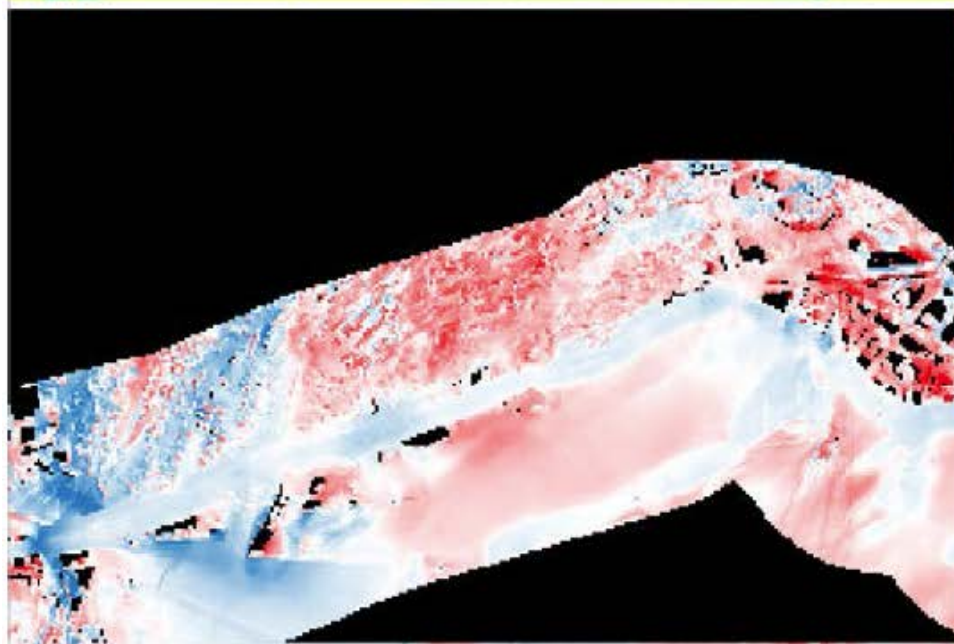
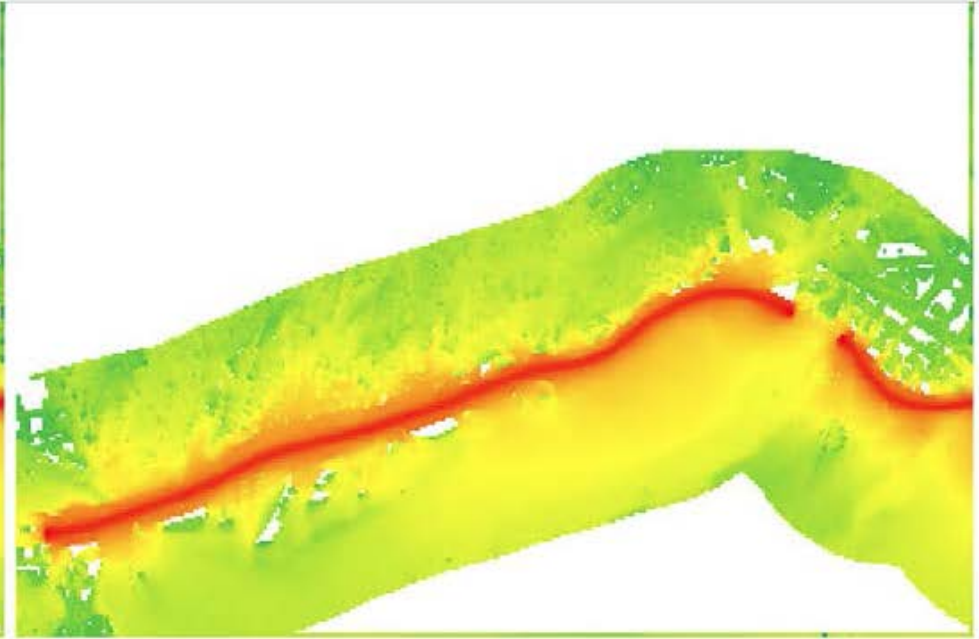
N96 vs. Cnossos Accuracy Urban

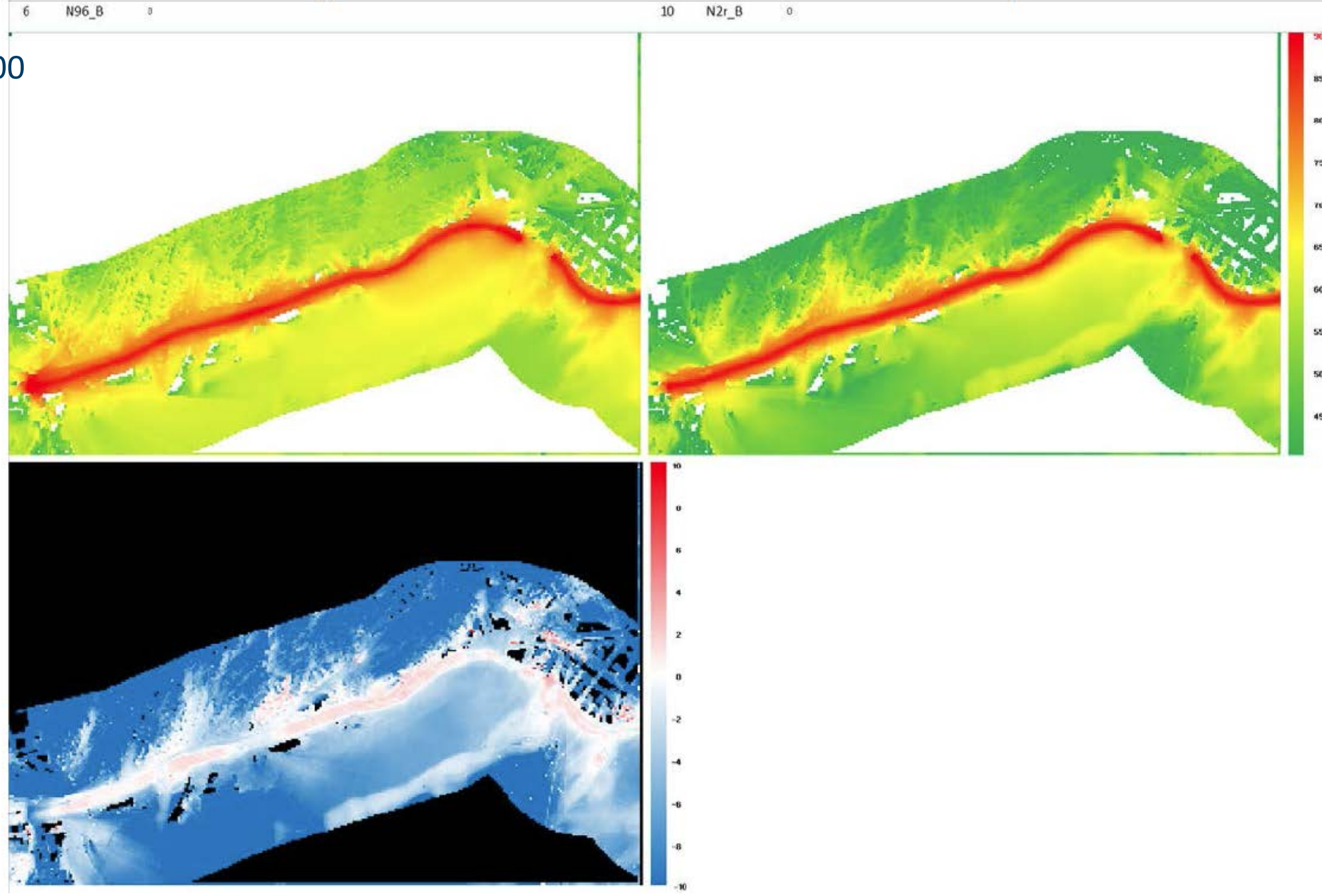
6 N96_B 0

8 CNr_B 0

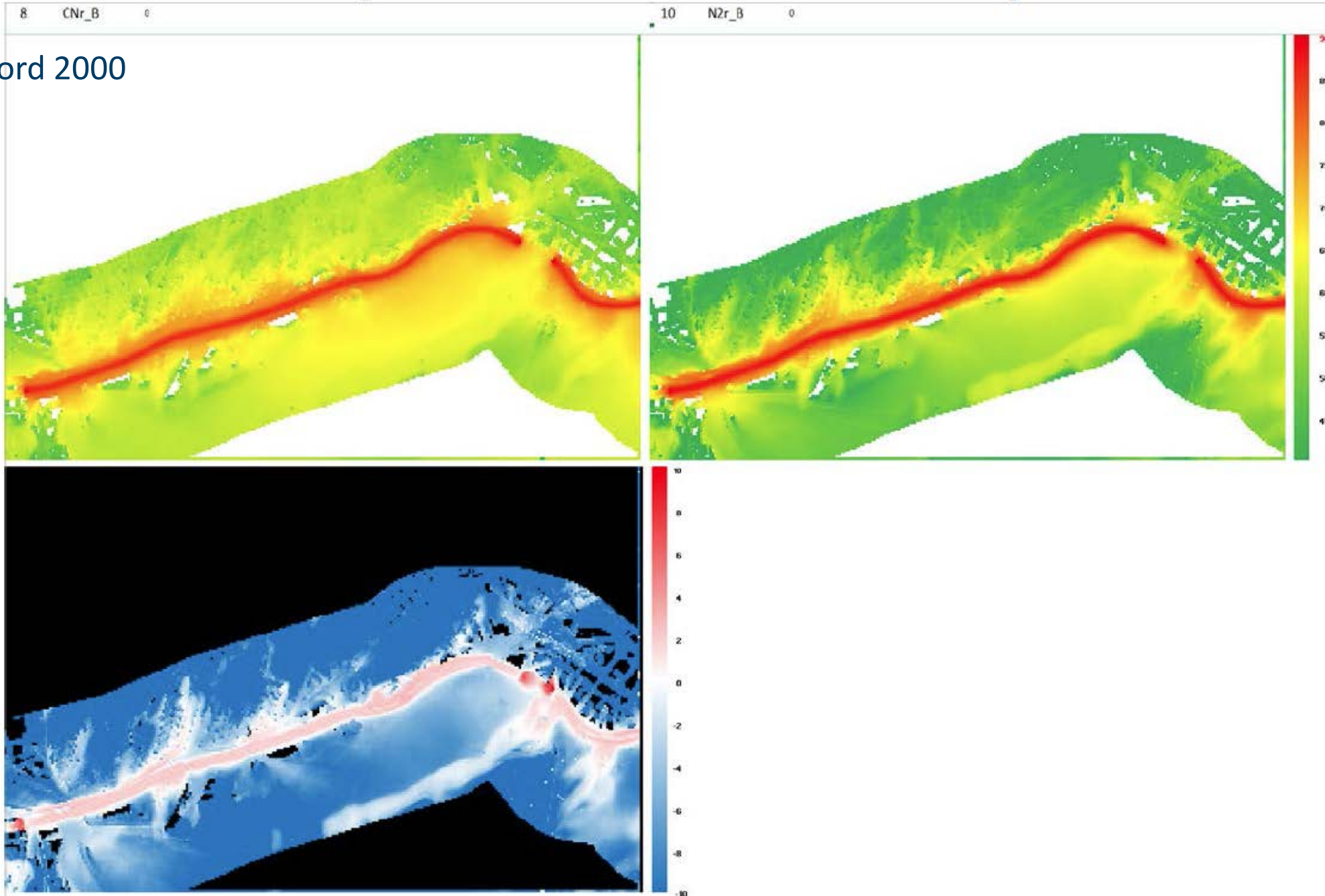
N96 vs. Nord 2000
Accuracy
Urban

Cnossos-EU vs. Nord 2000

Accuracy

Urban

KRITERIUM 3: STABILITET

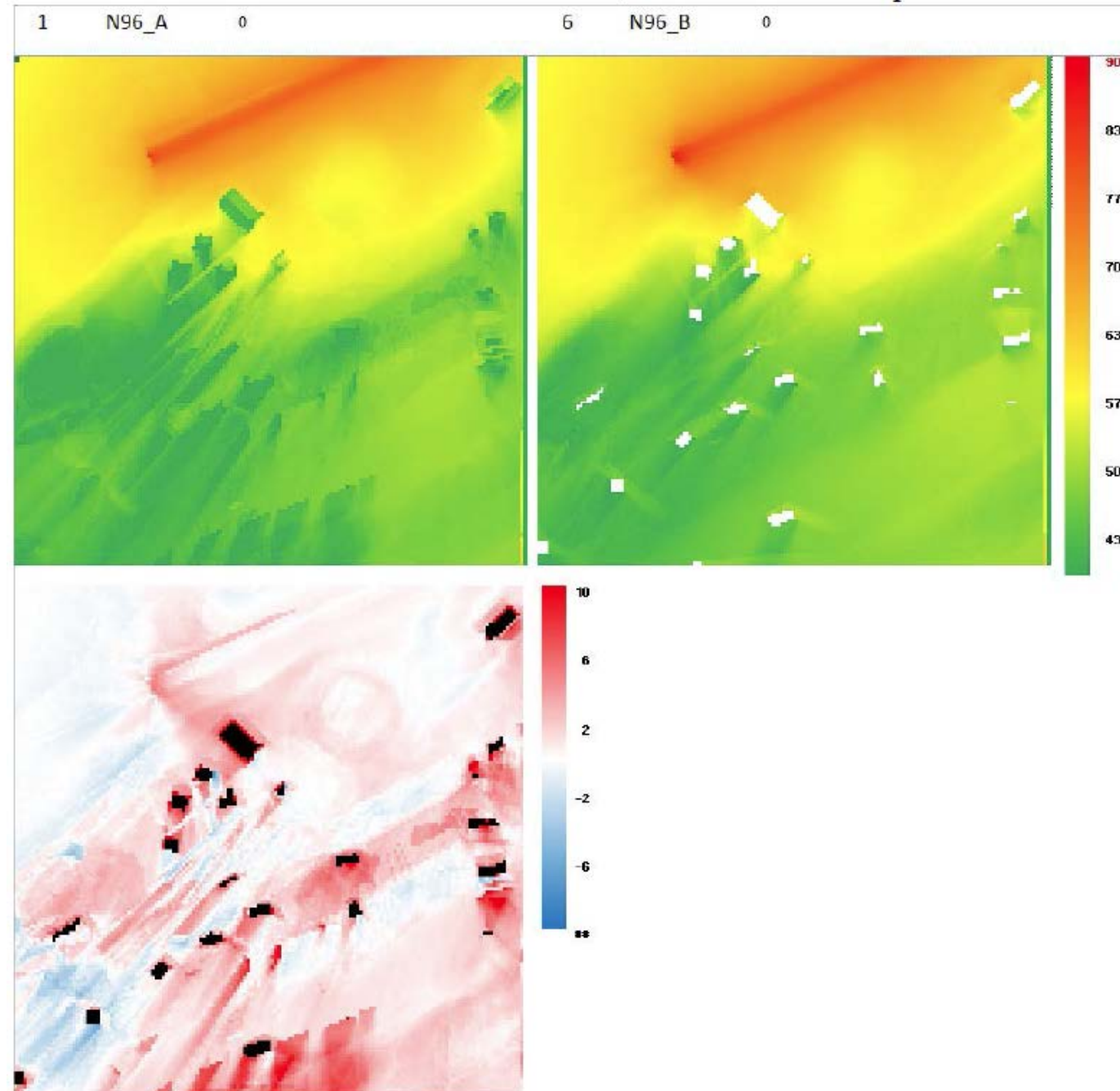
Rådgiver A mot Rådgiver B

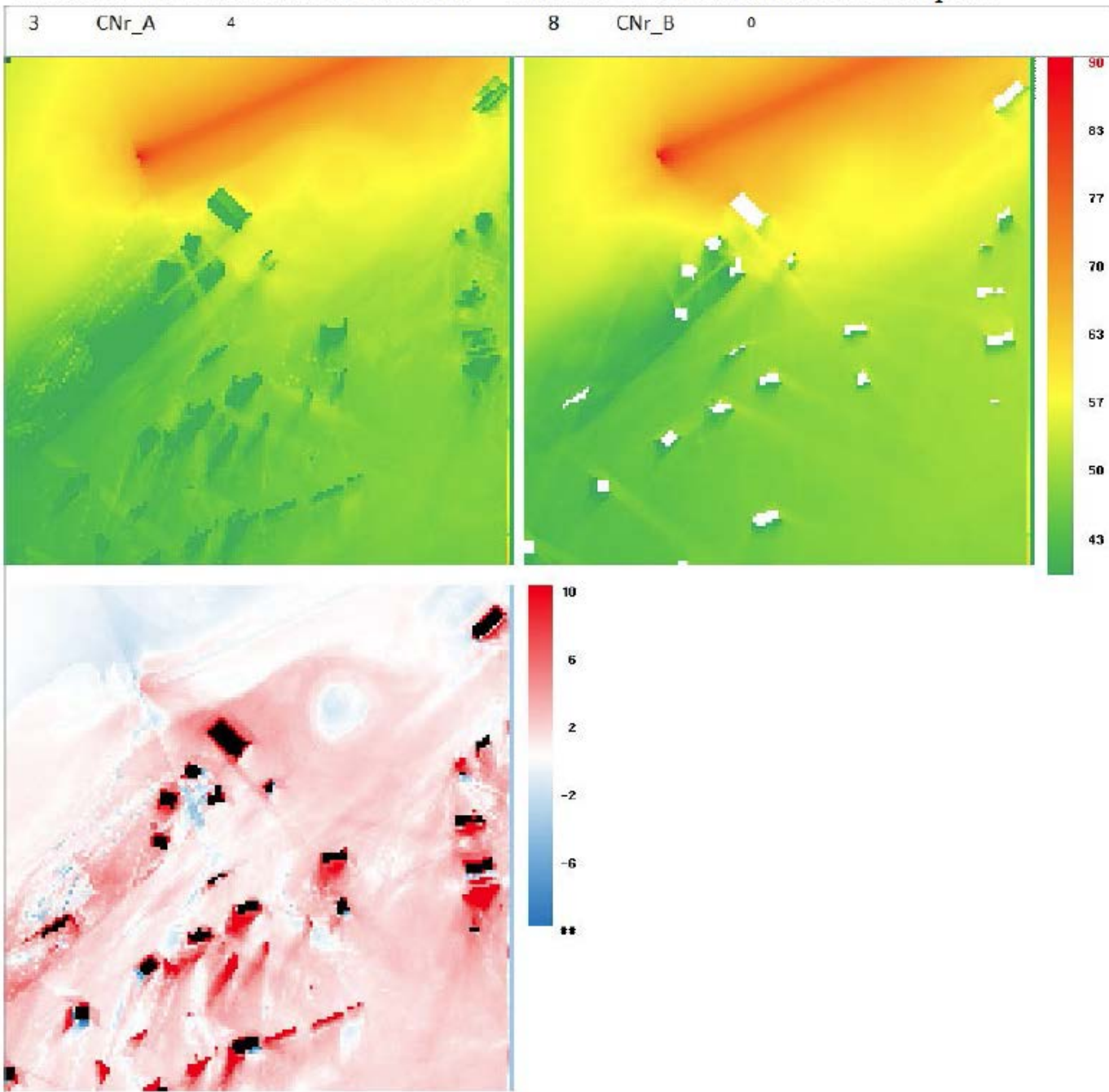
- Følgende ni lysark:

• Landsbygd:	Nord 96	Cnossos-EU	Nord 2000 (DK)
• Urban:	Nord 96	Cnossos-EU	Nord 2000 (DK)

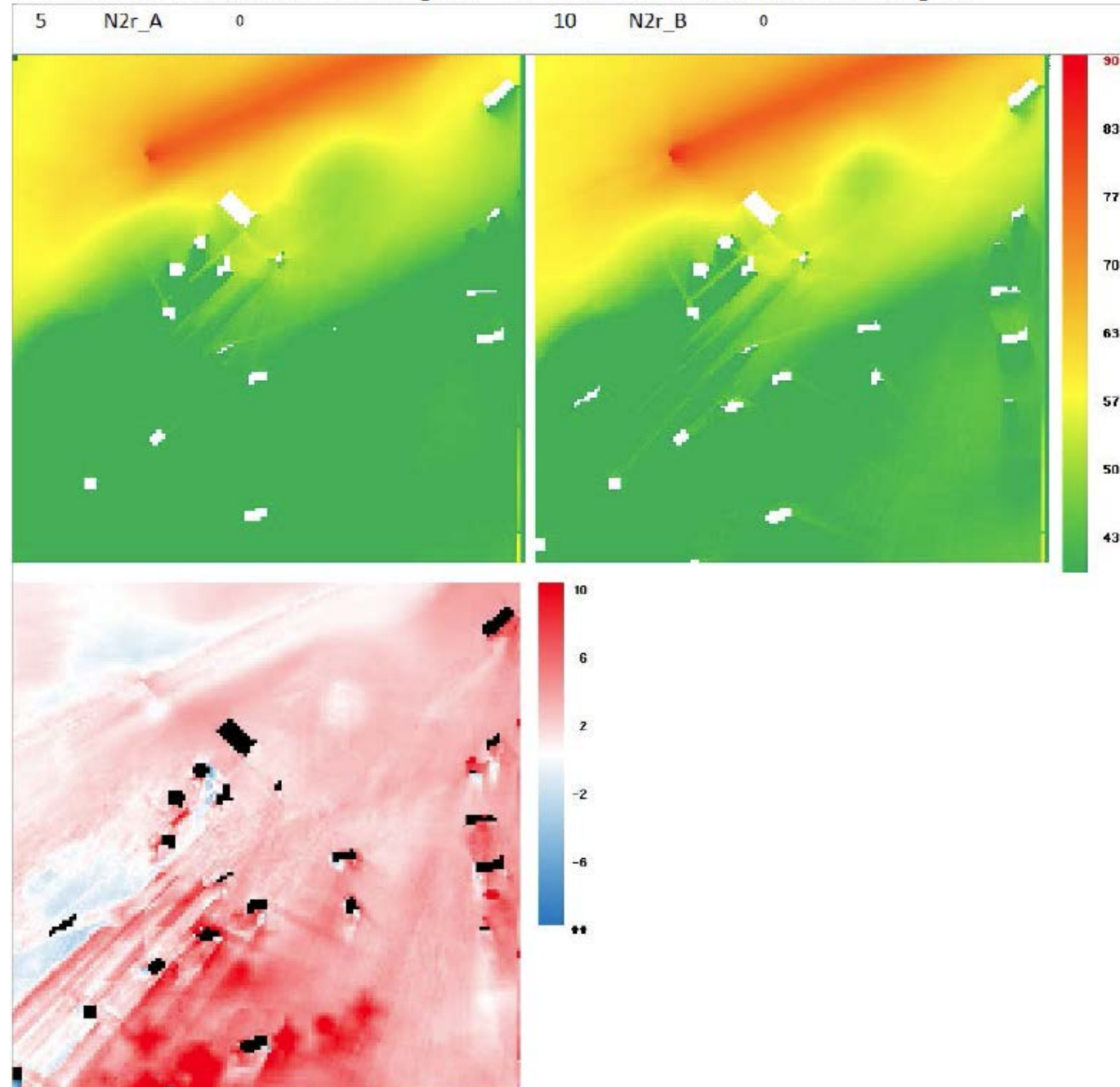
Nord 96 Stability Village

Cnossos-EU
Stability
Village

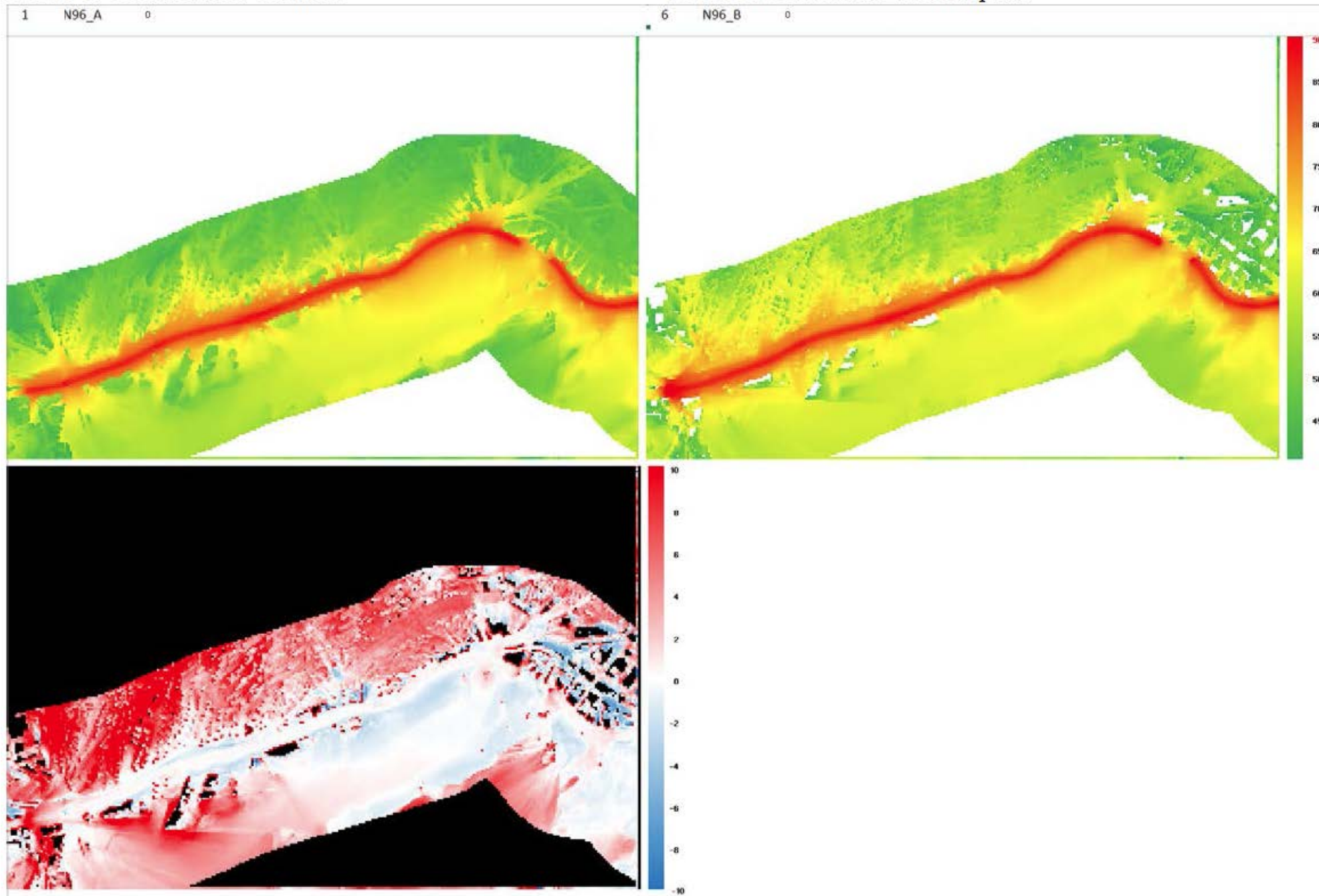

Nord 2000 Stability Village

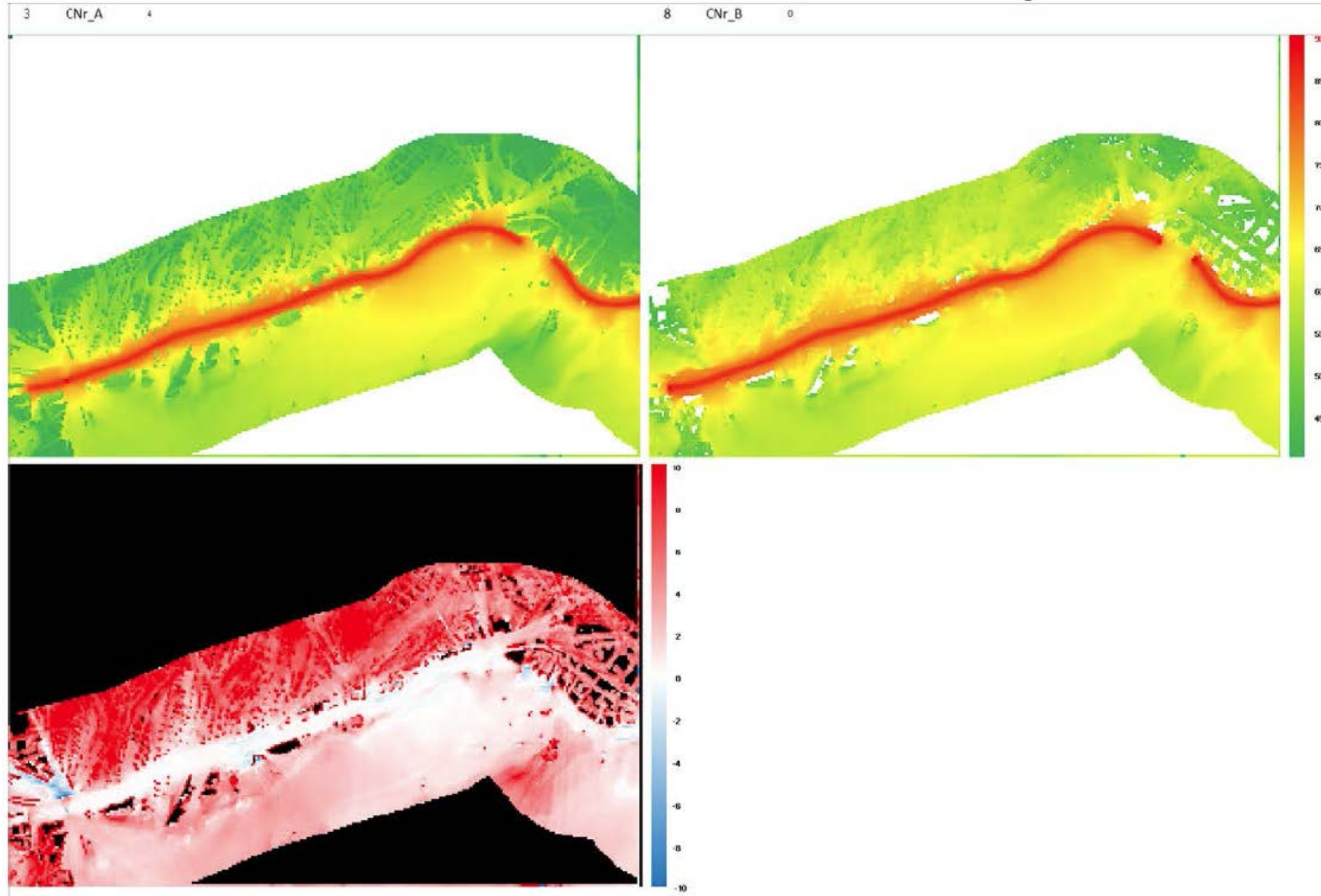

Nord 96 Stability Urban

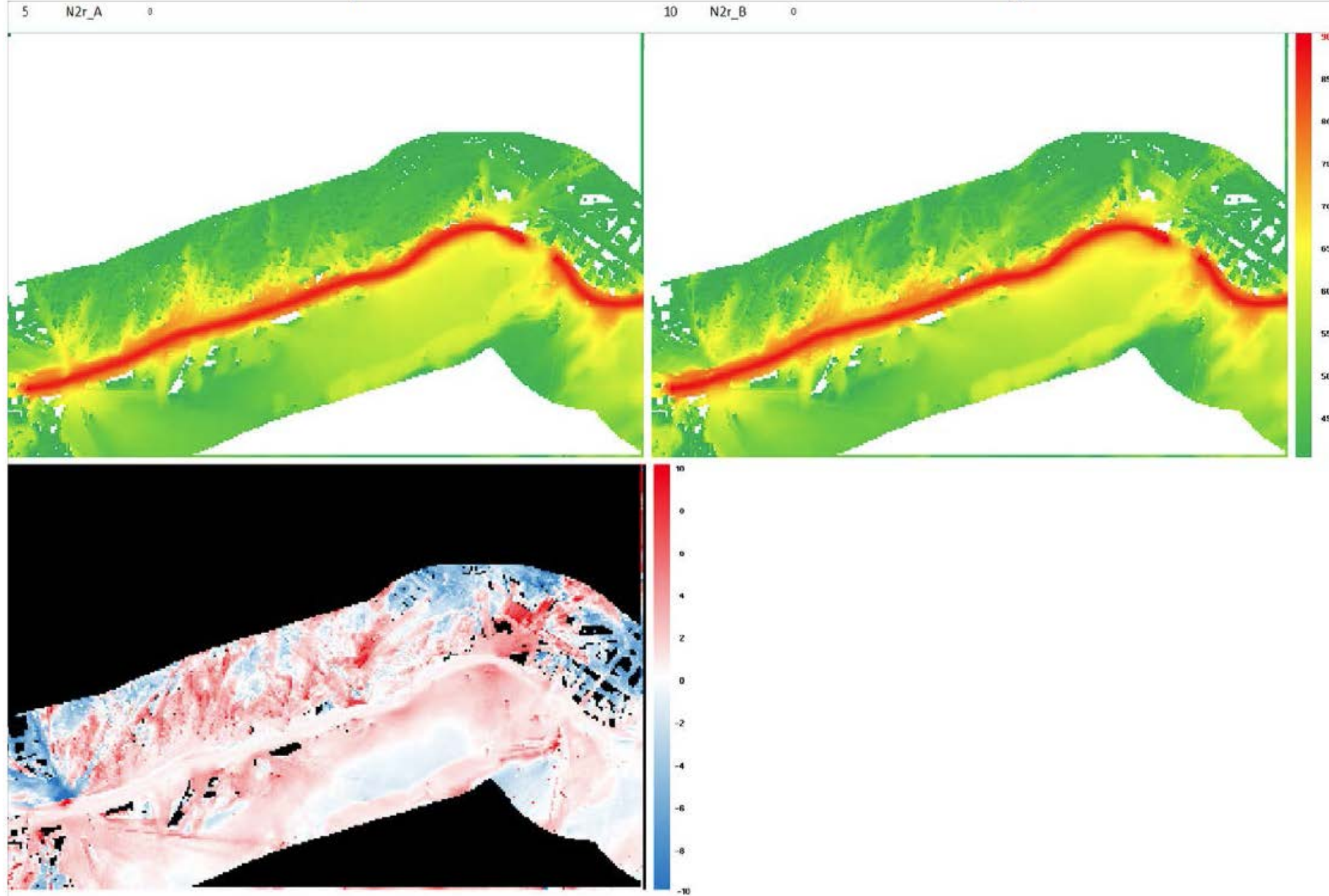

Cnossos-EU Stability Urban

Nord 2000 Stability Urban

Konkrete vurderinger om avvik

- Tunnelstøy i Oslo-tilfellet kan forklare mye av avvikene
- Andre mulige forklaringer er
  - Forskjeller mellom en rekke frie valg/parametere i Cadna A og SoundPlan
  - Ulik bruk, innlesing og tolkning av grunnlagsdata (terreng, bygninger etc.)
  - Ulik bruk av tilleggsinformasjon (senterlinje, topografi etc.)
- Ulik innvirkning av vær-parametere
- Usikker / forskjellig implementering av CNOSSOS-EU
- Lite erfaring med Nord 2000

Funn (så langt)

- Dårlig stabilitet for alle metodene, også Nord 96
- God overensstemmelse mellom alle metodene i åpent landskap, og på kort avstand
- Hyggelig likhet mellom Nord 96 og CNOSSOS-EU
- Store avvik mellom Nord 2000(DK) and CNOSSOS-EU på lange avstander

Konklusjon om beregningsresultatene

- Rådgiverne har gjort et omfattende og godt arbeid
- Både CNOSSOS-EU og Nord 2000 fungerer godt på korte avstander og i åpent terreng
- De store avvikene for komplisert lydutbredelse bør kunne elimineres ved hjelp av omforent praksis og gode veiledninger
  - Om valg av beregningsbetingelser
  - Om bruk av datagrunnlag
  - Om konkrete parametersettinger i den aktuelle programvaren

Drøftingspunkt CNOSSOS-EU / Nord 2000

- God overensstemmelse nær kilden: Liten forskjell med overgang til ny metode
- Uakseptabel stor spredning på lang avstand
  - Behov for bedre ensretting / veiledning. Berører datagrunnlag, brukere og programvareleverandører.
  - Forskjeller mellom beregningsmetodene.
- Nøyaktighet
  - Begge metodene er sannsynligvis nøyaktig nok, gitt at de brukes korrekt, men det trengs en innsats for å etablere fasit og innfase ny metode
- Aksept / Forståelighet
  - Begge metodene er forståelige/forklarbare utad
  - Nord 2000 er imidlertid lite transparent, og vanskelig å implementere
- Stabilitet
  - Cnossos har bedre forutsetninger til god stabilitet enn Nord 2000 (Mengden parametere; Behov for shortcuts).
  - Nord 2000 har en utfordring med lang beregningstid
  - To konkurrerende metoder er ødeleggende

Konklusjon om beregningsmetode

- Både CNOSSOS-EU og Nord 2000 er i utgangspunktet god nok for norsk regelverk
- CNOSSOS-EU trenger imidlertid å utvides for
  - Maksimumsnivå
  - 1/3-okav frekvensoppløsning
- Nord 2000 har sannsynligvis best nøyaktighet for i situasjoner med detaljert hensyn til geometri og vær
- CNOSSOS-EU scorer bedre når man inkluderer krav til forståelighet (aksept) og stabilitet

Anbefaling

- Unngå en løsning med to konkurrerende metoder (taler kanskje mot Nord 2000)
- På kort sikt:
Etablere omforent fasit (typetilfeller e.l.)
Jobb med å fjerne avvik mellom rådgiverne
- På lang sikt:
Jobb med å bedre nøyaktigheten på lang avstand
og for situasjoner med diffus lyd

Hvilken metode er best egnet for fremtidig støykartlegging i Norge?

Nord 2000 er best,
men CNOSSOS-EU er bedre,
fordi den er god nok.

Nord 2000 er
for komplisert
for lite transparent
for tung
til å bli en god standardisert metode.

Teknologi for et bedre samfunn

